

vergadering **C274**
zittingsjaar 2022-2023

Woordelijk Verslag

Commissievergadering

Commissie voor Buitenlands Beleid, Europese
Aangelegenheden, Internationale Samenwerking en
Toerisme

van 13 juni 2023

Vlaams
Parlement

INHOUD

VRAAG OM UITLEG van Annick Lambrecht aan Jan Jambon, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Buitenlandse Zaken, Cultuur, Digitalisering en Facilitair Management, over de nieuwe antihomowetgeving in Oeganda – 2808 (2022-2023)	
VRAAG OM UITLEG van Orry Van de Wauwer aan Jan Jambon, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Buitenlandse Zaken, Cultuur, Digitalisering en Facilitair Management, over de bekrachtiging van de antihomowet in Oeganda – 2815 (2022-2023)	3
VRAAG OM UITLEG van Sofie Joosen aan Jan Jambon, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Buitenlandse Zaken, Cultuur, Digitalisering en Facilitair Management, over de toegenomen spanningen en de mogelijke verdere escalatie van het conflict in Kosovo – 2875 (2022-2023)	7
VRAAG OM UITLEG van Karl Vanlouwe aan Jan Jambon, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Buitenlandse Zaken, Cultuur, Digitalisering en Facilitair Management, over het bezoek van minister-president Jambon aan het Verenigd Koninkrijk – 2914 (2022-2023)	
VRAAG OM UITLEG van Bart Tommelein aan Jan Jambon, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Buitenlandse Zaken, Cultuur, Digitalisering en Facilitair Management, over het werkbezoek van de minister-president aan het Verenigd Koninkrijk – 2932 (2022-2023)	9
VRAAG OM UITLEG van Johan Deckmyn aan Jan Jambon, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Buitenlandse Zaken, Cultuur, Digitalisering en Facilitair Management, over de corruptie in Congo en de gevolgen voor de Vlaamse ontwikkelingssamenwerking in dat land – 2942 (2022-2023)	14

VRAAG OM UITLEG van Annick Lambrecht aan Jan Jambon, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Buitenlandse Zaken, Cultuur, Digitalisering en Facilitair Management, over de nieuwe antihomowetgeving in Oeganda – 2808 (2022-2023)

VRAAG OM UITLEG van Orry Van de Wauwer aan Jan Jambon, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Buitenlandse Zaken, Cultuur, Digitalisering en Facilitair Management, over de bekrachtiging van de antihomowet in Oeganda – 2815 (2022-2023)

Voorzitter: mevrouw Cathy Coudyser

De voorzitter: Mevrouw Lambrecht heeft het woord.

Annick Lambrecht (Vooruit): Minister-president, de Oegandese president Museveni heeft recent een nieuwe versie van de erg omstreden antihomowetgeving goedgekeurd. Het is een van de strengste ter wereld. Het oorspronkelijke voorstel werd op een aantal punten weliswaar aangepast, maar de zwaarste maatregelen zijn niet aangepast. Hiv-patiënten kunnen de doodstraf krijgen als ze seks hebben met iemand van hetzelfde geslacht, omdat dat wordt aanzien als homoseksualiteit met verzwarende omstandigheden. Er staan ook straffen van twintig jaar gevangenis op het promoten van homoseksualiteit. Lgbtqi+-activisten vrezen dat ze hun activiteiten moeten stopzetten.

Op 22 maart namen we in de plenaire vergadering nog een resolutie aan om onder andere de voorziene wet te veroordelen, maar deze nieuwe wet blijft ingaan tegen de grondrechten van alle Oegandezers.

Wat is er recent gebeurd voor de opvolging van de resolutie van het Vlaams Parlement? Heeft de Vlaamse Regering er effectief bij de Oegandese autoriteiten op aangedrongen deze wet in te trekken?

De voorzitter: De heer Van de Wauwer heeft het woord.

Orry Van de Wauwer (cd&v): Op 22 maart keurde het Vlaams Parlement, zoals collega Lambrecht al zei, met hoogdringendheid een resolutie met betrekking tot de nieuwe wetgeving tot verdere criminalisering van homoseksualiteit in Oeganda goed. Deze antihomowet wordt de meest verregaande ter wereld genoemd, waarbij homoseksualiteit verder gecriminaliseerd en zwaar bestraft wordt. De straffen gaan van twintig jaar gevangenisstraf voor het promoten van homoseksualiteit, levenslange opsluiting voor seks met personen van hetzelfde geslacht tot de doodstraf voor 'aggravated homosexuality'. Homo- en transfobie wordt de norm. Het wordt immers bij wet verplicht om bepaalde overtredingen te melden. Ondertussen heeft de Oegandese president Yoweri Museveni de wet ondertekend en gaat deze van kracht.

Federaal minister van Ontwikkelingssamenwerking Caroline Gennez heeft publiek gereageerd en gesteld dat "deze draconische wet ingaat tegen de grondrechten van alle Oegandezers" en dat België "de Oegandese bevolking, en vooral de lgbtq+-gemeenschap niet in de steek laat". De Hoge Vertegenwoordiger van de EU voor Buitenlands Beleid Borrell laat weten dat deze Oegandese wetgeving in strijd is met de internationale wetgeving inzake mensenrechten.

Welke contacten hebt u recent gehad met de Oegandese autoriteiten? Welke boodschap hebt u daar gegeven?

Op welke manier hebt u er namens de Vlaamse Regering, conform de resolutie aangenomen door het Vlaams Parlement op 22 maart, op aangedrongen bij de Oegandese autoriteiten om deze wet in te trekken?

Heeft de Vlaamse Regering, binnen haar buitenlands beleid, bijkomende middelen vrijgemaakt voor mensenrechtenorganisaties in Oeganda?

Hebt u, in navolging van de resolutie van het Vlaams Parlement, contact gehad met de Federale Regering, en met welk gevolg? Idem voor de Europese Commissie?

Plant u of hebt u, sinds het ondertekenen van de wet door de Oegandese president, nieuw contact gehad met de Oegandese autoriteiten? Hebt u ook bijkomend contact gehad met de Federale Regering, of plant u dit nog?

Welke hefboomen, binnen de eigen bevoegdheden, ziet u om de Oegandese overheid tot een intrekking van deze wet te bewegen? Welke maatregelen acht u op andere beleidsniveaus nodig en mogelijk? Zult u deze bepleiten in uw contacten met hogere overheden? Ik denk in dat opzicht onder andere aan persoonsgerichte sancties zoals een visumban voor Oegandese politici en ambtenaren die betrokken zijn bij de nieuwe wetgeving.

Hebt u contact met de lokale mensenrechten- en lgbtqi+-organisaties, en wat geven zij aan als beste manier van internationaal handelen?

De voorzitter: Minister-president Jambon heeft het woord.

Minister-president Jan Jambon: Laat mij beginnen met te herhalen dat het respect voor de mensenrechten en daarbinnen ook zeker de rechten van de lgbtqi+-gemeenschap een horizontaal thema is en blijft binnen het Vlaams buitenlands beleid. Binnen dat buitenlands beleid heeft de Vlaamse Regering evenwel geen specifieke focus op Oeganda. Er zijn geen contacten geweest met de Oegandese autoriteiten. Als er in de toekomst wel contacten zouden zijn, zal ik uiteraard van de gelegenheid gebruikmaken om onze bezorgdheden en die van het Vlaams Parlement te delen. Ik zal dat contact ook zoeken.

Doorheen deze legislatuur zijn er middelen vrijgemaakt voor mensenrechtenorganisaties in het algemeen en is er aandacht voor de rechten van de lgbtqi+-gemeenschap. Mijn administratie heeft contact met çavaria en zij staan op hun beurt in contact met internationale lgbtqi+-organisaties.

De Vlaamse Regering ondersteunt onder meer het Centrum voor Mensenrechten van de Universiteit van Pretoria voor de organisatie van kortlopende mensenrechtenopleidingen. Een van de cursussen die we ondersteunen, betreft rechten van seksuele minderheden. De cursussen staan open voor onder meer studenten, activisten, advocaten, vertegenwoordigers van mensenrechtenorganisaties en ambtenaren uit het hele continent. De afgelopen jaren zijn er steeds deelnemers uit Oeganda geweest, evenals lesgevers. Op die manier heeft Vlaanderen bijgedragen tot de capaciteitsversterking van lgbtqi+-mensenrechtenorganisaties en -activisten in Oeganda.

De Vlaamse Regering en ikzelf hebben voorlopig geen contact opgenomen met de Oegandese autoriteiten. Maar zoals ik daarnet zei, zal ik dat instrumentaliseren. Ik zal zorgen dat die contacten er in de nabije toekomst komen. Verder heb ik geen specifiek contact gehad met de federale overheid noch met de Europese Commissie over de situatie in Oeganda. Ik wens de Vlaamse resolutie evenwel onder de aandacht te brengen van de Oegandese autoriteiten naar aanleiding van de recente ondertekening van de betreffende wet.

Wat betreft de EU-werkzaamheden en coördinaties kan ik kort zijn. De voorbije maanden stond Oeganda niet op de agenda van de Raad Buitenlandse Zaken, en dus ook niet op de directie-generaal Europese Zaken en Coördinatie (DGE). Het Europees Parlement heeft op 20 april wel een resolutie aangenomen over de universele decriminalisering van homoseksualiteit in het licht van de recente ontwikkelingen in Oeganda.

In verband met de vraag rond hefbomen en persoonsgebonden sancties, wil ik opnieuw benadrukken dat Vlaanderen geen actieve betrekkingen noch exclusieve bilaterale verdragen met Oeganda heeft. Vermits er geen samenwerking bestaat, betreffen persoonsgerichte sancties, zoals een visumban, veelal de federale bevoegdheden.

De voorzitter: Mevrouw Lambrecht heeft het woord.

Annick Lambrecht (Vooruit): Minister-president, dank u wel. Het is een kort antwoord. Het is wel een beetje vreemd want ik heb de resolutie hier bij mij. De bedoeling van een resolutie is toch niet dat die op een grote stapel komt te liggen en dat daar niets mee gebeurt. Het eerste punt dat we hebben gevraagd aan de Vlaamse Regering is om de voorziene wet die de rechten van de lgbtqi+-gemeenschap nog verder inperkt, krachtig te veroordelen en er bij de Oegandese autoriteiten op aan te dringen deze wet in te trekken. U zegt dat daar nog niets voor gebeurd is. Mijn vraag is, als collega Van de Wauwer en ik het vandaag nog niet hadden gevraagd, of dat dan op de stapel zou blijven liggen zijn of hebt u een bepaalde datum voor ogen waarop u op werkbezoek bent of zo en het dan zult aankarten. Kortom, wat is de timing om die vreselijke, gruwelijke wet aan te kaarten bij de Oegandese autoriteiten?

De voorzitter: De heer Van de Wauwer heeft het woord.

Orry Van de Wauwer (cd&v): Voorzitter, mijn reactie ligt in lijn met wat collega Lambrecht vraagt. Minister-president, ik ben blij dat u zegt dat u actief contact met de Oegandese autoriteiten zult opzoeken en zult aandringen op het intrekken van deze verschrikkelijke wetgeving. Maar dat is niet evident vanuit uw bevoegdheden. U hebt weinig hefbomen. Ik ben blij dat u zegt dat u dat wel gaat doen. Maar ik stel me ook de vraag waarom dat nog niet gebeurd is. We hebben de resolutie aangenomen. Het gaat niet alleen maar over vragen met betrekking tot contacten met de Oegandese autoriteiten, er werden ook een aantal vragen gesteld aan de Vlaamse Regering om op te nemen met zowel het federale als het Europese niveau. Dat is ook nog niet gebeurd. Dat betreurt ik wel.

Ik denk dat we met die resolutie toch een verschil kunnen maken in de internationale gemeenschap. Enkele weken geleden is in een hoorzitting hier gebleken dat die resoluties wel degelijk een impact kunnen hebben maar dat kan natuurlijk alleen maar als er gevolg aan wordt gegeven. Ik doe hierbij een warme oproep, minister-president, om zowel in dit geval als in de toekomst met de Vlaamse Regering werk te maken van de verzoeken die we in resoluties opnemen.

We zien dat in Oeganda de overheid ngo's en middenveldorganisaties heel erg viseert. Ze hebben een rapport gemaakt waarin met naam en toenaam individuen die betrokken zijn bij ngo's worden genoemd. Het middenveld staat daar heel erg onder druk. Kunt u daar specifiek via çavaria contacten leggen en kijken welke noden er in het middenveld zijn en hoe die eventueel kunnen worden ondersteund?

De voorzitter: Mevrouw Joosen heeft het woord.

Sofie Joosen (N-VA): Minister-president, dank u wel voor uw engagement en uw inspanningen binnen de Vlaamse mogelijkheden, want dat is het natuurlijk wel. De houding van het Vlaams Parlement en van onze fracties is al langer duidelijk. Er is

al naar verwezen dat er heel wat resoluties zijn goedgekeurd door collega's die hier vandaag aanwezig zijn. Ik denk dus dat die houding duidelijk is. Maar het is ook zo dat Vlaanderen eigenlijk weinig banden heeft met Oeganda en dus ook weinig gewicht in de schaal kan leggen. Het signaal dat gegeven wordt, is alvast heel erg duidelijk maar echte hefboomen om zwaar te wegen, zijn er niet. Federaal liggen de kaarten natuurlijk wel wat anders. Daar zijn er wel bevoegdheden waarin er hefboomen zijn om op de beslissingen, die momenteel in Oeganda genomen worden, te wegen. Ik denk dat het een kwestie is van goed bestuur dat wij als land het respecteren van die mensenrechten eisen.

Dus, collega's, ik denk dat de bezorgdheden die jullie hier vandaag uiten, zeer terecht zijn. Ik wil die ook steunen. Ik wil een oproep doen om onze federale collega's aan te sporen om dit thema ter harte te nemen want louter veroordelen zal weinig verschil maken op het terrein. Ik denk dat er actie moet worden ondernomen en de hefboomen liggen nu eenmaal, voorlopig nog, federaal.

De voorzitter: Minister-president Jambon heeft het woord.

Minister-president Jan Jambon: Collega's, het is natuurlijk zo dat we niet veelvuldig, of bijna geen, contacten met Oeganda hebben en dat we die zelf moeten gaan zoeken. Daarom is dat waarschijnlijk wat op de achtergrond gebeven, maar ik heb daarstraks het engagement aangegaan dat ik dat op zeer korte termijn zal waarmaken.

Wat het middenveld betreft, mijnheer Van de Wauwer, heb ik daarstraks in mijn antwoord aangegeven welke concrete dingen we kunnen doen via de opleidingen voor middenveldorganisaties. Çavaria is er wel van op de hoogte dat die opleidingen er zijn en dat mensen daarnaartoe kunnen worden gebracht. Ik denk dat dat iets heel concreets is waar men de mensen toch wat empowert. Maar op het terrein zelf in Oeganda hebben we eigenlijk geen tentakels om het zo te zeggen.

De voorzitter: Mevrouw Lambrecht heeft het woord.

Annick Lambrecht (Vooruit): Minister-president, zo zie je dat vragen stellen soms toch nog zin heeft. Ook voor ons is het fijn om te horen dat u, ondanks het feit dat het moeilijk is en waar ik alle begrip voor heb, het toch op tafel zult leggen op zeer korte termijn. Collega Joosen heeft natuurlijk meer dan gelijk dat dit zeker niet alleen Vlaams is maar dat een federaal signaal nodig is. Dat is ook gebeurd door Caroline Gennez die onmiddellijk heeft gereageerd op die nieuwe wet en gezegd heeft dat de grondrechten van alle Oegandezen fel getergd worden en dat die nieuwe draconische wet echt tegen die grondrechten ingaat. Maar het is in ons land natuurlijk fijn als er niet enkel een signaal komt vanuit de federale overheid maar ook vanuit Vlaanderen. Ik heb begrepen dat dat nu zal gebeuren. Dank u wel.

De voorzitter: De heer Van de Wauwer heeft het woord.

Orry Van de Wauwer (cd&v): Minister-president, ook van mijn kant opnieuw dank voor uw engagement. Ik hoop dat dat contact snel kan worden gelegd en dat wij op een of andere manier in de commissie een terugkoppeling kunnen krijgen over wat er juist gezegd is en welke gevolgen daaraan zullen worden gegeven.

De voorzitter: De vragen om uitleg zijn afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Sofie Joosen aan Jan Jambon, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Buitenlandse Zaken, Cultuur, Digitalisering en Facilitair Management, over de toegenomen spanningen en de mogelijke verdere escalatie van het conflict in Kosovo – 2875 (2022-2023)

Voorzitter: mevrouw Cathy Coudyser

De voorzitter: Mevrouw Joosen heeft het woord.

Sofie Joosen (N-VA): Minister-president, de spanningen in het noorden van Kosovo lopen al enige tijd opnieuw hoog op, met als triest hoogtepunt de rellen op 29 mei 2023 tussen Serviërs en de Kosovaarse politie. Bij deze rellen raakten naast vijftig demonstranten ook een dertigtal soldaten van de NAVO-vredesmacht Kosovo Force (KFOR) gewond.

De spanningen ontstonden nadat in de regio bij de lokale verkiezingen in vier gemeenten etnisch Albanese Kosovaren als burgemeesters werden verkozen en geïnstalleerd, terwijl de Serviërs daar de overgrote meerderheid van de bevolking uitmaken. De verkiezingen werden geboycot door de Servische bevolking omdat hun eisen voor meer autonomie niet werden ingewilligd. Servië en de Kosovaarse Serviërs beroepen zich hiervoor op een overeenkomst die de Europese Unie tien jaar geleden al sloot met de Kosovaarse regering. In maart van dit jaar bereikten de Servische en Kosovaarse regeringen ook een mondeling akkoord over een toenaderingsplan, maar dit heeft dus helaas nog niet tot concrete acties geleid. EU-vertegenwoordiger van Buitenlandse Zaken Josep Borrell riep de presidenten van Kosovo en Servië alvast op om onmiddellijk en onvoorwaardelijk alle acties die een verdere escalatie zouden kunnen betekenen, te stoppen.

De Balkan is altijd al een smeltkroes van volkeren geweest die op gespannen voet leven met elkaar. Denk maar aan de Kosovo-oorlog in 1998 en 1999, die meer dan tienduizend mensen het leven kostte. En uiteraard was er ook de Balkanoorlog in de eerste helft van de jaren 90, toen maar liefst bijna 150.000 doden te betreuren vielen. Een verdere escalatie van de huidige situatie is absoluut te vermijden. Een tweede oorlog op het Europese continent, naast die in Oekraïne, zou zowel op politiek, economisch als menselijk vlak grote gevolgen kunnen hebben.

Hoe schatten onze mensen ter plaatse de situatie in Kosovo in? Heeft de situatie gevolgen voor de Vlamingen die in de regio verblijven?

Op welke manier volgt Vlaanderen het overleg op Europees niveau? Mogen we op Europees niveau concrete maatregelen verwachten?

Werd de situatie besproken op de bijeenkomst van de Europese Politieke Gemeenschap (EPG) van 1 juni 2023?

Welke stappen zijn volgens u op korte dan wel middellange termijn nodig?

Welke impact hebben de gebeurtenissen voor het toetredingstraject van Kosovo en Servië tot de EU?

De voorzitter: Minister-president Jambon heeft het woord.

Minister-president Jan Jambon: Mevrouw Joosen, hoe schatten onze mensen ter plaatse de situatie in? Noch het Departement Kanselarij en Buitenlandse Zaken, noch Toerisme Vlaanderen, noch Flanders Investment & Trade (FIT) hebben in Kosovo een plaatselijke vertegenwoordiging. Het is de FOD Buitenlandse Zaken die bevoegd is voor consulaire zaken en zicht heeft op het aantal landgenoten in Kosovo en hun mogelijke situatie. Vlaanderen is daar dus niet aanwezig.

Op welke manier volgt Vlaanderen het overleg op Europees niveau? Binnen de Raad wordt dit dossier behandeld in de formatie Buitenlandse Zaken en Algemene Zaken. Beide raadsformaties vallen onder categorie I van het samenwerkingsakkoord inzake de EU, wat inhoudt dat België vertegenwoordigd wordt door een federale minister. Voorafgaand aan elke bijeenkomst van de ministers in de Raad Buitenlandse Zaken en Algemene Zaken organiseert de FOD Buitenlandse Zaken een coördinatievergadering over de Belgische positie, waarvoor ook de deelstaten worden uitgenodigd voor deelname.

Sinds de gewelddadige incidenten van 29 mei jongstleden heeft er in de schoot van de FOD Buitenlandse Zaken nog geen coördinatievergadering plaatsgevonden ter voorbereiding van een bijeenkomst van de Raad met dit dossier als agendapunt. De volgende bijeenkomst van de Raad Buitenlandse Zaken vindt plaats op 26 juni en die van de Raad Algemene Zaken op 27 juni. Op 29 en 30 juni is er een bijeenkomst van de Europese Raad. Ik ga ervan uit dat de zaak daar geagendeerd zal staan.

Werd de situatie besproken op de bijeenkomst van de Europese Politieke Gemeenschap van 1 juni 2023? De pers berichtte inderdaad over een ontmoeting tussen de Servische president Aleksandar Vucic en de Kosovaarse president Vjosa Osmani met de Franse president Emmanuel Macron en de Duitse kanselier Olaf Scholz in de marge van de top van de Europese Politieke Gemeenschap in Moldavië. Volgens de Franse president zijn Osmani en Vucic overeengekomen een door Frankrijk en Duitsland gepresenteerd plan te overwegen om de spanningen in Kosovo te verminderen. Het plan behelst een toezegging van Kosovo om nieuwe gemeenteraadsverkiezingen te houden in de betwiste gemeenten in het noorden van Kosovo en een toezegging van Servië om deelname aan de verkiezingen aan te moedigen. Een woordvoerder van de Kosovaarse premier Albin Kurti bevestigde de bereidheid om nieuwe gemeenteraadsverkiezingen te organiseren.

Ik beantwoord het tweede gedeelte van uw tweede vraag over de Europese maatregelen en vragen 4 en 5 tezamen. In eerste instantie is er nood aan de-escalatie. Zowel Servië als Kosovo dienen te stoppen met de verdeeldheidsaaiende retoriek en af te zien van verdere ongecoördineerde acties. De EU verwacht dat Kosovo terughoudend optreedt en de politieoperaties rond de gemeentegebouwen in het noorden van Kosovo opschort. In alle vier de gemeenten moeten zo snel mogelijk vervroegde verkiezingen worden uitgeroepen en op volledig inclusieve wijze worden georganiseerd. De toezegging van de Kosovaarse premier Albin Kurti om nieuwe gemeenteraadsverkiezingen te organiseren, lijkt in dat opzicht een stap in de goede richting.

De EU verwacht van Kosovo en Servië dat zij opnieuw aan de onderhandelingstafel gaan zitten om de door de EU mogelijk gemaakte dialoog op hoog niveau verder te zetten en een duurzame oplossing te vinden voor de situatie in het noorden van Kosovo. Binnen deze dialoog is in het verleden al vooruitgang geboekt, waaronder een recente overeenkomst van 18 maart 2023 over een pad naar de normalisering van de relaties tussen Kosovo en Servië. Dit akkoord moet nu in de praktijk omgezet worden, onder meer met het oog op de oprichting van een vereniging of gemeenschap van gemeenten met een Servische meerderheid in het noorden van Kosovo.

De EU heeft verklaard bereid te zijn om zo nodig krachtige maatregelen te nemen en dat het negatieve gevolgen zal hebben indien de spanningen aanhouden.

Als we denken aan hefboomen van de EU, kan gedacht worden aan de visumliberalisering. De Raad en het Europees Parlement sloten op 19 april jongstleden namelijk een overeenkomst om Kosovo vrij te stellen van de visumplicht vanaf uiterlijk 1 januari 2024, na de succesvolle afronding van een dialoog over

visumliberalisering. Er kan ook gedacht worden aan financiële steun van de EU aan Kosovo en Servië. Sinds 2021 heeft de EU voor 312 miljoen euro aan subsidies verstrekt aan Kosovo en Europees commissaris Várhelyi kondigde heel recent, op 25 mei, de bereidheid van de Commissie aan om een aanvullend investeringsprogramma op te zetten specifiek voor de regio in het noorden van Kosovo.

De dialoog op hoog niveau beoogt ultiem uit te monden in een juridisch bindende overeenkomst die alle openstaande kwesties aanpakt en bijdraagt tot regionale stabiliteit. Voor de Europese Raad is zo'n overeenkomst cruciaal, opdat Servië en Kosovo vooruitgang zouden kunnen boeken op hun respectievelijke Europese weg.

De voorzitter: Mevrouw Joosen heeft het woord.

Sofie Joosen (N-VA): Bedankt voor uw uitgebreid antwoord, minister-president.

Het is uiteraard goed dat de EU snel en heel duidelijk reageert. Gezien het verleden van de regio is dat ook echt wel nodig: de Balkanoorlog van de jaren 90 en de Kosovo-oorlog in 1998 en 1999 liggen nog vers in ons geheugen en de gevolgen ervan zijn vandaag nog altijd voelbaar, de spanningen zijn nog steeds aanwezig. Dat is de realiteit. Als Europa het heeft over krachtige maatregelen als dat nodig zou zijn, laat ons dan hopen dat dat duidelijke standpunt ook resultaten geeft op het terrein en dat de verwachte rust tussen beide regeringen en landen kan weerkeren. Die rust is broodnodig om verdere escalatie op korte en lange termijn te vermijden.

U sprak van nieuwe gemeenteraadsverkiezingen in die vier gemeenten. Ik ben blij dat u bevestigt dat Kosovo daar ook mee heeft ingestemd. Laat ons hopen dat de Servische Kosovaren nu wel zullen deelnemen aan de verkiezingen en ze niet opnieuw zullen boycotten, zodat we tot een representatief resultaat kunnen komen.

In maart was er een mondeling akkoord tussen Servië en Kosovo over het toenaderingsplan. Blijkbaar heeft dat toch nog niet tot heel veel resultaten geleid. Ik had een bijkomende vraag naar een verdere timing om tot resultaten te komen, maar uit uw antwoord leid ik af dat er wel een aantal stappen in het vooruitzicht liggen, maar dat het heel moeilijk en precair is om daar echt uitspraken over te doen.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Karl Vanlouwe aan Jan Jambon, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Buitenlandse Zaken, Cultuur, Digitalisering en Facilitair Management, over het bezoek van minister-president Jambon aan het Verenigd Koninkrijk – 2914 (2022-2023)

VRAAG OM UITLEG van Bart Tommelein aan Jan Jambon, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Buitenlandse Zaken, Cultuur, Digitalisering en Facilitair Management, over het werkbezoek van de minister-president aan het Verenigd Koninkrijk – 2932 (2022-2023)

Voorzitter: mevrouw Cathy Coudyser

De voorzitter: In afwachting van de komst van de heer Vanlouwe geef ik al het woord aan de heer Tommelein om de vraag te schetsen en uw vragen al te stellen.

Bart Tommelein (Open Vld): Straks zal collega Vanlouwe schetsen wat het bezoek juist inhield, met als doel de banden tussen Vlaanderen en het Verenigd Koninkrijk nauwer aan te halen en de bilaterale samenwerking te versterken.

Minister-president, u bezocht daarbij ook in het bijzonder de Britse regio Wales, waar u naar verluidt met de Welshe eerste minister Drakeford een Memorandum van Overeenstemming hebt afgesloten met betrekking tot samenwerking op het vlak van digitalisering, cyber en onderzoek en ontwikkeling (O&O). Dat lijkt me toch wel een belangrijke en heel interessante overeenkomst.

In de communicatie lees ik eveneens dat u tijdens het bezoek de aandacht hebt gevestigd op het Gateway2Britain-project, een digitaal systeem om de handel tussen Vlaanderen en het VK efficiënter te organiseren. De bedoeling zou zijn om de Vlaamse kmo's te ontzorgen van administratieve procedures en Flanders Investment & Trade (FIT) zou hierin een belangrijke rol spelen. Na de Brexit, met alle administratieve gevolgen van dien, lijkt dat me zeker geen overbodige luxe, integendeel. Het Verenigd Koninkrijk blijft immers een belangrijke handelspartner van Vlaanderen en is voor onze Vlaamse bedrijven de vierde grootste exportmarkt.

Minister-president, graag stel ik u volgende vragen.

Kunt u enige duiding geven bij uw bezoek? Wie hebt u ontmoet en welke concrete resultaten werden geboekt?

Werden de – vooral negatieve – gevolgen van de Brexit besproken? Kan dit worden toegelicht?

(Begint heel traag te praten) Zijn er, gelet op het economisch belang van het Verenigd Koninkrijk voor Vlaanderen, concrete plannen om op geregelde tijdstippen een structureel overleg in te plannen tussen de Britse beleidsmakers – ik kan nu natuurlijk Limburgs beginnen te spreken – en de Vlaamse Regering? *(Lacht)*

Minister-president, het is u niet onbekend dat dit uiteraard een heel belangrijke materie is en intussen wachten wij op de heer Vanlouwe om zijn vraag te stellen.

De voorzitter: De heer Vanlouwe heeft het woord.

Karl Vanlouwe (N-VA): Sorry, ik had een paar telefoontjes. Minister, ik ga niet alles herhalen, ik denk dat collega Tommelein alles gezegd zal hebben.

Hoe evalueert u uw bezoek aan het VK?

Kunt u toelichting geven over het gesprek met minister Frazer?

Op welke manier wilt u de culturele samenwerking met het VK versterken? Hoe kan dat gebeuren?

Kunt u toelichting geven bij uw ontmoeting met de Welshe eerste minister?

Kunt u ook toelichting geven bij het 'Memorandum of Understanding'?

Kunt u toelichting geven bij de onderhandelingen met Noord-Ierland en Schotland en de steun voor de erkenning van de sites?

De voorzitter: Minister-president Jambon heeft het woord.

Minister-president Jan Jambon: De eerste vraag, zowel van de heer Vanlouwe als de heer Tommelein, betreft de evaluatie van het bezoek. Mijn zending naar het Verenigd Koninkrijk kaderde in het voornemen van de Vlaamse Regering om de banden tussen Vlaanderen en het VK nauwer aan te halen na de Brexit. Mijn bezoek aan Cardiff voor de ondertekening van een Memorandum of Understanding tussen Wales en Vlaanderen gaf daarbij ook invulling aan de wens van Vlaanderen om nog sterker in te zetten op onze relaties met de Britse deelstaten. Deze ambities staan ook als dusdanig aangegeven in de visienota 'Vlaanderen en het Verenigd

Koninkrijk' die vorig jaar werd goedgekeurd. Ik ga zo dadelijk verder in op de afzonderlijke ontmoetingen. De eerste afzonderlijke ontmoeting die ik verder zal toelichten, was inderdaad die met minister Lucy Frazer.

Ik ontmoette in Londen allereerst de Secretary of State voor Cultuur, Media en Sport Lucy Frazer om de bilaterale samenwerking te versterken. Ik vind het belangrijk om bij contacten met het Verenigd Koninkrijk zowel het nationale niveau als het niveau van de naties te blijven benaderen. Ik toetste daarbij af hoe wij de Vlaams-Britse samenwerking kunnen versterken. Secretary of State Frazer gaf daarbij aan dat de nieuwe premier van het Verenigd Koninkrijk Rishi Sunak een nauwere relatie nastreeft met de EU in het algemeen.

Met betrekking tot de culturele samenwerking sprak ik in eerste instantie over de Conferentie over Cultuur, Erfgoed en Identiteit die Vlaanderen zal organiseren in Antwerpen tijdens het EU-voorzitterschap. Aangezien het Verenigd Koninkrijk binnen de bredere Europese culturele ruimte valt en we, ondanks de Brexit, nog steeds een gedeelde geschiedenis delen en gedeelde waarden hebben, wens ik hierbij ook prominente Britse culturele instellingen uit te nodigen om deel te nemen. Frazer toonde hier interesse voor en heeft dit genoteerd. Onze diplomatieke vertegenwoordiging in Londen volgt dit verder op met het kantoor van Lucy Frazer.

Daarnaast onderzoeken we mogelijkheden tot samenwerking tussen Vlaanderen en het VK in culturele programma's. Ik bevroeg Secretary of State Lucy Frazer over het zogenaamde Cultural Bridge-programma. Ter verduidelijking: het Cultural Bridge-programma is een samenwerking tussen Arts Council England, de Arts Council of Northern Ireland, de British Council, Creative Scotland, Wales Arts International / Arts Council of Wales en het Duitse fonds Soziokultur, in samenwerking met het Goethe-Institut London. Het heeft tot doel bilaterale artistieke partnerschappen tussen het VK en Duitsland te versterken en te promoten. Omdat het VK uit Creative Europe is gevallen, is dat op bilateraal vlak een alternatief. Ik vroeg specifiek of een dergelijke samenwerking met Vlaanderen ook tot de mogelijkheden zou behoren. Mevrouw Frazer liet weten dat zij dit verder zal bekijken. Onze diplomatieke vertegenwoordiging in Londen volgt dit verder op met het Britse Ministerie voor Cultuur.

Britse artiesten ondervinden veel nadelen van de Brexit gezien de 90/180 dagen-regeling. Secretary of State Frazer benadrukte dat ze graag de verblijfsregels voor Britse artiesten versoepeld zou zien en dat Britse artiesten aldus langer dan 90 dagen in de EU zouden kunnen verblijven, zonder dat ze terug naar het VK moeten en dan terugkomen. Dit is uiteraard EU-materie. We willen echter gebruik maken van de rol van Vlaanderen in het EU-voorzitterschap van 2024 om de banden op bilateraal vlak met het VK nauwer aan te halen.

Deze opportuniteiten en blokkades zijn eveneens van toepassing op de deelstaten van het VK.

Ik vroeg tijdens mijn politieke contacten met zowel de Britse als de Welshe regering steun bij de erkenning van WO I-sites als UNESCO-werelderfgoed. Dit wordt verder opgevolgd door onder meer onze diplomatieke vertegenwoordiging in Londen. Ik moet wel zeggen dat de commissie die daarover beslist uit twintig landen bestaat. Het VK is daar als dusdanig niet in vertegenwoordigd. Maar er zijn wel vijf Commonwealthlanden in vertegenwoordigd. Dat was onze vraag aan het VK: of ze bij de Commonwealthlanden, waarmee zij toch een andere relatie hebben dan wij, zouden willen aandringen op steun voor de WO I-sites.

In Cardiff vond een gesprek plaats met de viceminister voor Cultuur om de toekomstige culturele samenwerking tussen Vlaanderen en Wales te bespreken. Ook in dat kader kwam de eerder vernoemde Conferentie over Cultuur, Erfgoed en Identiteit aan bod.

Mijnheer Vanlouwe, ik ontmoette de eerste minister van Wales Mark Drakeford in Cardiff voor een bilateraal gesprek, dat uitmondde in de ondertekening van de Memorandum of Understanding (MoU) en het Action Plan. We wisselden van gedachten over de Brexit, het EU-voorzitterschap, de verkiezingen in het VK en in Vlaanderen in 2024, en onze bilaterale relaties. De banden tussen Wales en Vlaanderen zijn hartelijk en er zijn veel samenwerkingsopportunities. Als twee sterke regio's die uitmunten in innovatie zien we veel mooie vooruitzichten. Op het vlak van digitalisering en cybersecurity bijvoorbeeld staat ook Wales zeer ver.

In de MoU en het bijhorende actieplan is er dan ook een deel gewijd aan digitalisering en cybersecurity. Ook onderwerpen zoals onderwijs, onderzoek, strategisch inzicht, taal, zorg en cultuur komen aan bod. Het actieplan geeft concreet weer waar onze beide regeringen van 2023 tot 2026 actief op wensen samen te werken in die verschillende sectoren, en het geeft de nodige vergaderafspraken voor de komende jaren aan, zowel wat betreft regelmatig overleg tussen onze administraties als hoge politieke ontmoetingen.

Mijnheer Vanlouwe, u vroeg ook of ik een stand van zaken kan geven van de onderhandelingen en gesprekken met respectievelijk Noord-Ierland en Schotland. In lijn met de visienota 'Vlaanderen en het Verenigd Koninkrijk' zet Vlaanderen ook sterk in op de deelstaten van het VK na het vertrek van het VK uit de EU. We wensen dan ook met elk van de deelstaten een MoU af te sluiten. Dit jaar vond nog een ambtelijk werkbezoek plaats van een Noord-Ierse delegatie naar Vlaanderen, wat alvast een mooie basis vormt voor het ondertekenen van een MoU. Mijn diensten staan daarvoor reeds in contact met de Noord-Ierse overheden.

Daarnaast zijn mijn diensten ook reeds in contact met de Schotse regering voor de opmaak van een MoU tussen Vlaanderen en Schotland. De Schotten gaven aan om daar snel werk van te willen maken vermits hun nieuwe eerste minister op 27 en 28 juni naar Brussel zou komen en dan eventueel bereid zou zijn om een MoU af te sluiten.

Mijnheer Tommelein, u vroeg of de eventueel negatieve gevolgen van de Brexit werden besproken. De Brexit werd uiteraard besproken tijdens mijn gesprekken in het VK. Het VK blijft voor Vlaanderen een zeer belangrijke en bevriende natie. Het is duidelijk dat de Britse culturele sector veel nadelen ondervindt van de Brexit. Het blijft ook uitkijken naar de toekomst van het VK in associaties zoals Erasmus+, Horizon Europe en Creative Europe.

Het VK blijft daarnaast ook een erg belangrijke handelspartner van Vlaanderen. Het blijft onze vierde grootste exportmarkt. U haalt al zelf terecht het Gateway2Britain-project aan. Het gaat hier om een innovatief digitaliseringsproject waarmee de handel met het VK, maar bij uitbreiding ook de internationale handel gefaciliteerd wordt. Dit project werd tijdens mijn bezoek aan het VK voorgesteld aan zowel de Vlaamse als Britse pers, waarbij Flanders Investment & Trade (FIT) bevoegd is om de Britse kant van dit dossier op te volgen. FIT staat hiervoor in nauw contact met de Britse autoriteiten. Dankzij de inspanningen van FIT heeft de Britse douane medewerking verleend bij het testen van pilootzendingen. Dit brengt Vlaanderen naar voren als innovatieve regio waarin men zoekt naar digitale oplossingen om de handel, in dit geval met het VK, zoveel mogelijk te faciliteren. Dit is dus, bij wijze van spreken, een positief effect van de Brexit.

Zijn er concrete plannen om op geregelde tijdstippen een structureel overleg in te plannen? Ik wil gebruik maken van de rol van Vlaanderen binnen het EU-voorzitterschap om de banden op bilateraal vlak met het VK nauwer aan te halen.

De voorzitter: De heer Vanlouwe heeft het woord.

Karl Vanlouwe (N-VA): Minister-president, dank u. Welke vijf Commonwealth-landen zijn betrokken, waarbij er eventueel kan worden aangedrongen? Kunnen we dat ook rechtstreeks doen vanuit Vlaanderen?

De voorzitter: De heer Tommelein heeft het woord.

Bart Tommelein (Open Vld): Minister-president, dank u voor uw antwoord en de toelichting. Ik vind het positief dat u in de nasleep van de Brexit het VK hebt bezocht om de bilaterale relaties te versterken. Aangezien het VK uit de EU is gestapt, verdwijnen er toch heel wat formele en informele overlegmomenten, die binnen de normale werking van de EU gangbaar zijn. We moeten inderdaad die gaten opvolgen, onder meer door op geregelde tijdstippen overleg te organiseren met de Britten en met de vertegenwoordigers van de verschillende deelstaten. U maakt van het voorzitterschap straks ook gebruik om dat wel degelijk structureel te doen. Dat is goed. Geregeld en structureel overleg kan voor beide partijen belangrijk zijn, zodat we tijdig problemen, uitdagingen of opportuniteiten kunnen benoemen en bespreken.

Het ondertekenen van het memorandum is alvast een belangrijke bevestiging van een intensere samenwerking op het vlak van digitalisering en cybertechnologie. Ik kijk ernaar uit of er ook met die andere Britse deelstaten, zoals Schotland en Northern Ireland, dergelijke samenwerkingsovereenkomsten kunnen worden onderhandeld en afgesloten.

Tot slot wil ik mijn nadrukkelijke steun benadrukken, als West-Vlaming maar ook als Vlaming, voor uw inspanningen om Britse steun te krijgen voor de Werelderfgoednominatie voor monumenten en begraafplaatsen van de Eerste Wereldoorlog.

De voorzitter: Minister-president Jambon heeft het woord.

Minister-president Jan Jambon: Ik weet dat Niger een van die vijf landen was. Ik heb het niet 'top of mind' welke de andere vier zijn. Natuurlijk zullen wij die landen ook apart ... Hun relatie met de Commonwealth is toch nog op een andere manier ... Het is een en-en.

We zullen in het verslag laten opnemen welke die vijf landen zijn.

(N.v.d.r.: Het kabinet van minister-president Jambon deelt ons hierover het volgende mee: "Vraag om steun voor het dossier werelderfgoednominatie rond monumenten en begraafplaatsen van de Eerste Wereldoorlog. 20 leden van het Werelderfgoedcomité: Argentina, Belgium, Bulgaria, Egypt, Ethiopia, Greece, **India**, Italy, Japan, Mali, Mexico, **Nigeria**, Oman, Qatar, Russian Federation, Rwanda, **Saint Vincent and the Grenadines**, Saudi Arabia, **South Africa**, Thailand, **Zambia**. UK is dus zelf geen lid van het Werelderfgoedcomité, maar kan wel partner zijn om steun te verwerven bij bijv. Commonwealth-landen (hierboven in het vet)."

De voorzitter: De vragen om uitleg zijn afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Johan Deckmyn aan Jan Jambon, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Buitenlandse Zaken, Cultuur, Digitalisering en Facilitair Management, over de corruptie in Congo en de gevolgen voor de Vlaamse ontwikkelingssamenwerking in dat land
– 2942 (2022-2023)

Voorzitter: mevrouw Cathy Coudyser

De voorzitter: De heer Deckmyn heeft het woord.

Johan Deckmyn (Vlaams Belang): In het kader van ontwikkelingssamenwerking gaat in dit land traditioneel veel aandacht naar projecten in de Democratische Republiek Congo (DRC). Deels vloeit dit voort uit de historische band die ons land vanuit het verleden heeft opgebouwd met de voormalige kolonie.

Recent kwam de Democratische Republiek Congo opnieuw in opspraak door grootschalige fraude en corruptie. Blijkbaar is er grote fraude ontdekt bij de loonadministratie van de Congolese overheid. Er zou zo'n 726 miljoen euro uit de staatskas verdwenen zijn. Congo stond vorig jaar al volledig onderaan in het corruptielijstje van Transparency International. Deze nieuwe feiten zullen er alvast niet voor zorgen dat hier beterschap in zal komen.

Recent blijkt de Wereldbank zelfs de financiering van humanitaire en ontwikkelingsprojecten te hebben stopgezet, naar aanleiding van enkele dubieuze beslissingen van de Congolese president Felix Tshisekedi om het Sociaal Fonds van de DRC – het Fonds Social de la République démocratique du Congo (FSRDC) – te ontbinden. De Wereldbank zou daar meer dan 1 miljard dollar in storten. Er werd reeds 91 miljoen gestort, maar iedereen heeft er het raden naar waar die 91 miljoen is gebleven.

Uit de ODA-databank (official development assistance) blijkt dat er in Congo meerdere projecten van diverse uitvoerders lopen die gefinancierd worden met Vlaamse middelen. Vandaar toch een reeks vragen die ik aan u wilde voorleggen.

Hoe beoordeelt u de toestand inzake corruptie in de Democratische Republiek Congo?

Wordt er op enigerlei wijze Vlaams overheidsgeld overgemaakt aan de Congolese overheid of gebeurt dit enkel aan private partners in de ontwikkelingssamenwerking?

Welke invloed heeft de corruptie in het land op de samenwerking met Congo en op de Vlaamse financiering van projecten in dat land?

In welke mate kan een gezonde uitvoering van de huidige projecten gegarandeerd worden?

Zal de Vlaamse Regering in navolging van de Wereldbank ook de financiering van ontwikkelingsprojecten stopzetten?

De voorzitter: Minister-president Jambon heeft het woord.

Minister-president Jan Jambon: Mijnheer Deckmyn, hoe beoordeel ik de toestand? De corruptie in de Democratische Republiek Congo blijft hoog en is daarom een permanent aandachtspunt. Het land scoort niet goed op de Corruption Perceptions Index (CPI), waar het plaats 166 op 180 landen bekleedt, en de Global Corruption Barometer van Transparency International, waar u al naar verwezen hebt. Het corruptieniveau is echter niet significant gestegen ten opzichte van de

voorbije jaren. Het is vooral de veiligheidssituatie, in het bijzonder in het oosten van Congo, die normaal samenwerken bemoeilijkt.

Wordt er op enigerlei wijze Vlaams overheidsgeld overgemaakt aan de Congolese overheid? Vanuit de begroting voor ontwikkelingssamenwerking worden momenteel geen projecten in de DRC ondersteund. Onze huidige partnerlanden – dat weet u – zijn Malawi, Mozambique en Marokko. De samenwerking met Zuid-Afrika wordt momenteel uitgefaseerd. De structurele samenwerking met onze partnerlanden overstijgt het louter projectmatige, gaat steeds gepaard met een beleidsdialoog en is gekaderd binnen vijfjaarlijkse landenstrategienota's.

Wel is het zo dat vanuit andere beleidsdomeinen projectfinanciering aan de DRC is opgezet, met name vanuit het beleidsdomein Omgeving en Plantentuin Meise. Concreet worden er in het kader van klimaatadaptatie, waterbeheer en natuurbescherming verschillende projecten door Join For Water, ZOTO en Plantentuin Meise uitgevoerd.

De projecten die Plantentuin Meise coördineert, worden uitgevoerd in samenwerking met private partners. De uitvoering gebeurt echter in samenwerking met instellingen van de Congolese overheid, waaronder het L'institut national pour l'Etude et de la Recherche agronomique (INERA) en het Institut Congolais pour la Conservation de la Nature (ICCN). Een deel van de financiering komt dus terecht bij deze instellingen, maar wel steeds op basis van de werkelijk geleverde prestaties.

Welke invloed heeft de corruptie in het land op de samenwerking? Ik heb geen directe aanwijzingen dat er corruptie gemoeid is met de uitvoering van de water- en klimaatprojecten die momenteel in de DRC lopen. Aangezien private partners de uitvoering van de projecten opvolgen en aangezien de uitbetalingen gebeuren op basis van werkelijk geleverde prestaties, heeft de corruptie in het land geen rechtstreekse impact op de uitvoering van de projecten. Het bemoeilijkt natuurlijk wel de onderhandelingen en het opzetten van nieuwe projecten.

In welke mate kan een gezonde uitvoering van de huidige projecten gegarandeerd worden? Zoals ik reeds aanhaalde, wordt de uitvoering van de huidige projecten vooral bemoeilijkt door de veiligheidssituatie in het oosten van het land. Doordat de budgetten worden vrijgegeven in functie van werkelijk geleverde prestaties, is er geen gevaar dat middelen aangewend zouden worden voor niet vooraf goedgekeurde acties. De projectuitvoerders zijn gehouden tot rapportering van de voortgang op het terrein, die door de administratie gemonitord wordt. Alle betrokken organisaties zijn al langer actief in de DRC en kunnen kort op de bal spelen.

Gaan we de financiering van ontwikkelingsprojecten stopzetten? Het stopzetten van ontwikkelingsprojecten zou vooral de lokale bevolking treffen. Ik denk dat er vooral ingezet moet worden op een stevige governancestructuur voor lopende en eventuele nieuwe projecten. Voor bestaande projecten is die governancestructuur er in elk geval, geloof ik.

De voorzitter: De heer Deckmyn heeft het woord.

Johan Deckmyn (Vlaams Belang): Bedankt voor uw antwoord, minister-president.

Mijn vraag was vooral ingegeven door bezorgdheid. Als je geld investeert in bepaalde landen, dan verwacht je dat daar zorgvuldig mee wordt omgesprongen. Deze vraag kadert dus in de controle op de besteding van onze middelen.

Ik concludeer dat de bezorgdheid over corruptie en fraude in Congo overeind blijft. Dit blijft een groot aandachtspunt.

Ik weet natuurlijk wel dat de focus inzake ontwikkelingssamenwerking vooral op zuidelijk Afrika ligt. Dat hebben we hier naar aanleiding van andere dossiers al vaak besproken. Er zijn natuurlijk ook andere samenwerkingsverbanden, en dat was waar ik naar peilde. Ik hoor uit uw antwoord dat er andere beleidsdomeinen zijn waarbinnen er wel structureel wordt samengewerkt met organisaties in Congo.

U stelt dat de corruptie geen rechtstreekse impact heeft op ontwikkelingssamenwerking vandaag. Het is misschien een vreemde vraag, maar kan ik daaruit afleiden dat er dan een risico is op een onrechtstreekse impact?

De voorzitter: De heer Van de Wauwer heeft het woord.

Orry Van de Wauwer (cd&v): Minister-president, bedankt voor uw heel duidelijke antwoord.

U hebt groot gelijk als u zegt dat alle projecten stopzetten vooral de lokale bevolking zou treffen. Dat moeten we vermijden, want dat druist in tegen wat we met die ontwikkelingssamenwerking willen realiseren: die lokale bevolking versterken. U wilt terecht verder inzetten op die goede governancestructuren.

Collega, het is evident dat als er sprake is van corruptie, de samenwerking en steun van de ene overheid ten aanzien van de andere overheid wordt stopgezet. Maar het gaat hier om organisaties, ngo's, private spelers die daar ter plekke het verschil proberen te maken voor de bevolking, die heel hard lijdt, op verschillende manieren. Het is belangrijk dat we die organisaties blijven ondersteunen als er garanties zijn dat die middelen correct worden ingezet, wat hier toch wel duidelijk zo is.

De voorzitter: Minister-president Jambon heeft het woord.

Minister-president Jan Jambon: Mijn ervaring in het leven – en die wordt altijd maar groter en groter – is dat je nergens zeker van mag zijn, maar ik denk dat we wel een governancestructuur hebben opgezet die op prestaties werkt. Men moet eerst facturen voorleggen van geleverde diensten vooraleer het geld uitbetaald wordt; het is geen up-frontfinanciering, maar een financiering op basis van facturen. Sluit dat alle corruptie uit? Om dat uit te sluiten, moet je al bij wijze van spreken factuur per factuur ter plaatse gaan uitpluizen, en dan liggen de kosten waarschijnlijk nog veel hoger dan het bedrag waar we hier over spreken. Maar er zit dus een governancestructuur op die eventuele corruptie toch serieus bemoeilijkt. Daar 100 procent mijn handen voor in het vuur steken ... Ik denk dat we hiermee zo ver gaan als mogelijk en dat de projecten op het terrein ook effectief gerealiseerd worden.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.